

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202183
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3520202183.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. G. L., U.. N. XX.XX.XXXX, K. G. L., U.. N. XX.XX.XXXX, deti rodičov matky G. L., U.. N. XX.XX.XXXX, R. U. R. XXX, a otca D. L., U.. N. XX.XX.XXXX, R. R., I. XX, zast. v konaní JUDr. Miroslavom Kučerom, advokátom v Bratislave, Krajinská 30, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamieťa.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa otec detí domáhal zníženia výživného na maloletého G. zo sumy 150,-EUR na sumu 110,-EUR mesačne a u mal. G. zo sumy 110,-EUR na sumu 85,-EUR mesačne. Uviedol, že od rozhodnutia zo dňa 27.08.2019 nastala u neho podstatná zmena pomerov, nie je schopný platiť určené výživné. Jeho jediným príjmom je dôchodok v sume 713,20 EUR. Otec detí je zdravotne postihnutý a nemôže si nájsť popri poberaní dôchodku inú prácu, resp. platenú brigádu. Jeho mesačné výdaje na živobytie sú strava 170,-EUR, nájom 160,-EUR, telefón 40,-EUR, lieky 30,-EUR, výživné 260 EUR, kozmetika, hygiena 30,-EUR, spolu teda má výdavky 690,-EUR. Otcovi zostáva mesačne vreckové 23,20 EUR. Takáto suma znamená prekročenie hranice biedy, keď na 1 deň má sumu 77 centov. Otec detí je nemajetný, autom jazdiť nemôže, pretože si nemá za čo kupovať palivo. Nemá žiadne úspory, všetko použil na splatenie dlhov, platenie výživného a zabezpečenie vlastnej existencie.

2. Matka detí so znížením výživného nesúhlasila. Uviedla, že syn G. chodí na strednú školu v E. F., kam dochádza. Vreckové mu dáva 40,-EUR, zvlášť mu platí cestovné, čo je jedna cesta 2,-EUR. Má výdavky na oblečenie, záujmy si dovoliť nemôžu. Chodí so synom na ortodonciu na E. F., spolu všetky výdavky budú vo výške 1.000,-EUR. Iný zdravotný problém syn nemá. Chodí na dentálnu hygienu, k zubárovi. G.Ú. ja druhák na základnej škole, má bežné výdavky. Matka býva s deťmi sama, má výdavky na kúrenie cca 50,-EUR mesačne, kupuje drevo, elektriku platí 71,-EUR, spláca úver 180,-EUR na auto, aby mohla deti voziť do školy. Platí si poisťku 31,-EUR, stavebné sporenie 20,-EUR, dôchodkové poistenie 20,-EUR. Platí internet, TV a mobily 100,-EUR mesačne. Otec sa na výžive detí podieľa iba platením výživného, deťom nič nekupuje, nehradí výdavky na meniny, narodeniny, Vianoce. S deťmi bol naposledy v septembri minulého roka. Sama pracuje na polovičný úväzok, jej zárobok je 362,-EUR. Chce syna vystrájať do školy. Je vyučená obrábačka kovov, nemá maturitu. Vlastní rodinný dom. Chová býka, kozu, husi, kurence, zajace, psov. Chová to pre ňu a deti, mesačne sú náklady na zvieratá asi vo výške 50,-EUR. Má ešte mamu, ktorá jej pomáha.

3. Kolízny opatrovník so znížením výživného nesúhlasil. Uviedol, že u staršieho syna došlo k zmene, nakoľko začal navštevovať strednú školu.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, správou kolízneho opatrovníka, správami o príjmoch rodičov, ich výdavkoch, písomným vyjadrením matky, správami o majetku rodičov, správou o zdravotnom stave otca detí, výsluchom účastníkov konania.

5. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 05.10.2015 č.k. 5P/53/2015-17 súd zveril obe deti do osobnej starostlivosti matky a určil výšku výživného.

6. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 27.08.2019 č.k. 6P/17/2019-48 súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. Mateja sumou 150,-EUR mesačne a na mal. Matúša sumou 110,-EUR mesačne od 27.08.2019. Od tejto doby k zmene výšky výživného nedošlo.

7. V čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom mal mal. G. začať navštevovať 9. ročník základnej školy. Mal bežné výdavky na stravu, školu, oblečenie, obuv, hygienu. Chodil na futbalový krúžok, kde mal zvýšené výdavky. V uvedenom čase dostal strojček na zuby, dovtedy matka zaplatila zaň 275,-EUR. V súčasnosti navštevuje maloletý Strednú priemyselnú školu na E. F., kam denne dochádza, cestovné ho stojí 4,-EUR na deň. Zvýšené výdavky má na zubný strojček, matka od 10.12.2018 do 31.05.2021 zaplatila spolu 840,-EUR. Najbližšia kontrola je plánovaná na 06.10.2021, kedy bude poplatok 140,-EUR.

8. Mal. G. mal v čase posledného rozhodnutia o výživnom nastupovať do 1. ročníka základnej školy, mal bežné výdavky, matka ho vozila rovnako ako G. do školy. Bolo potrebné mu zakúpiť školské potreby. V súčasnosti navštevuje základnú školu, má stále bežné výdavky.

9. Matka detí dosahovala v čase poslednej úpravy výživného príjem 500,-EUR. Jej výdavky boli v zásade podobné, ako v súčasnosti. Dňa 30.11.2020 skončila pôvodný pracovný pomer dohodu. Matka detí bola od 01.01.2020 až do júna 2021 poberateľkou dávok v nezamestnanosti, a to v priemernej výške 274,-EUR. Od 01.06.2021 je zamestnaná ako predajca u mkn, s.r.o., s hrubou mesačnou mzdou 400,-EUR. Dohodnutý je čiastočný pracovný úväzok v rozsahu maximálne 20 hodín týždenne. Podľa vlastného vyjadrenia pracuje na čiastočný úväzok z dôvodu starostlivosti o mladšieho syna. V roku 2020 poberala nemocenské dávky a ošetrovné, spolu vo výške 348,60 EUR. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Chová zvieratá na vlastnú spotrebu, konkrétne býka, dve prasce, kozu, husi, kurence, zajace. Má troch psov. Podľa jej vyjadrenia sú náklady na chov vo výške cca 50,-EUR mesačne, časť potravy pre zvieratá dopestuje.

10. Otec maloletého dosahoval v roku 2019 príjem vo výške 1.047,-EUR. V súčasnosti poberá dôchodok, a to vo výške 713,50 EUR v roku 2020 a v sume 733,40 EUR v roku 2021. V roku 2020 poberal aj nemocenské dávky, jeho priemerný zárobok tak predstavoval v roku 2020 sumu 884,84 EUR mesačne (dôchodok 8.574,92 EUR + dávky 2.043,20 EUR), v roku 2021 iný zdroj príjmov ako dôchodok nemá. Otec uvádzal náklady na nájom od 160 do 190,-EUR, náklady na lieky cca 70,-EUR mesačne (v takejto výške preukázané neboli, bol doložený doklad z lekárne o zakúpení liekov jednorazovo za sumu 15,87 EUR), náklady na telefón 40,-EUR mesačne. Uviedol, že kvôli zdravotnému stavu musí chodiť na testy, nakoľko nie je očkovaný a tieto sa od 01.07.2021 platia.

11. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne

na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

12. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

13. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Je zrejmé, že na strane oboch detí došlo k zmene pomerov, starší syn navštevuje strednú školu, kam dochádza, mladší syn začal navštevovať školu. Ich výdavky zodpovedajú ich veku, u G. sú vyššie, čo je spôsobené zubným strojčekom. U otca došlo k poklesu príjmu, rovnako to platí aj u matky, ktorá prácu na čiastočný úväzok zdôvodňovala starostlivosťou o mladšieho syna. Je však nepochybné, že strata príjmu u matky je čiastočne vykrývaná chovom zvierat, ktoré slúžia k stravovaniu rodiny. Pokiaľ by došlo iba k zníženiu príjmu na strane otca, dalo by sa uvažovať o znížení výživného. V danom prípade však u detí došlo k zmene pomerov, ktorá naopak zdôvodňuje zvýšenie výživného. Treba uviesť, že ak by sme zobrali do úvahy príjem otca, tak po zaplatení výživného v celkovej výške 260,-EUR zostáva otcovi detí stále suma 473,40 Eur (733,40 - 260), z ktorej môže v plnej miere uspokojovať svoje potreby, a to i keď zohľadníme jeho zdravotný stav. Ide o sumu, ktorú bežne majú k dispozícii starobní dôchodcovia, keďže priemerná výška vyplácaného starobného dôchodku k 30.06.2021 bola 502,32 EUR. Otec detí navyše fajčí, čo mesačne stojí cca 100,-EUR, pričom v tomto prípade nejde o nevyhnutný výdavok. Ak by otec detí dostatok finančných prostriedkov nemal, určite by sa tejto neresti dokázal vzdať. U matky, u ktorej môžeme vychádzať z príjmu cca 500,-EUR, ktorý by mohla dosahovať u svojho pôvodného zamestnávateľa, kde pracovný pomer skončila dohodou, predstavuje po zaplatení výživného príjem na člena rodiny 253,33 EUR / (500 + 260) : 3/. Príjem na dieťa je tak podstatne nižší ako príjem, ktorý zostáva otcovi na uspokojovanie svojich potrieb. Je potrebné zohľadniť, že prevažnú časť osobnej starostlivosti o deti a zabezpečovanie ich potrieb vykonáva matka, otec sa s deťmi prakticky nestretáva, nie je nútený im kupovať darčeky, potreby do školy. Matka poskytuje deťom bývanie, stravu, hygienické potreby. Tak ako otec uvádzal svoje výdavky na stravu vo výške 9,-EUR, rovnaké výdavky má aj dieťa, čo predstavuje sumu 270,-EUR mesačne, u dvoch detí 540,-EUR mesačne, pričom otec na výživnom zaplatí iba 260,-EUR mesačne. Napriek osobnej starostlivosti je tak i prevažná časť finančnej starostlivosti o deti na matke. Pod výživou je pritom potrebné rozumieť nielen náklady na stravovanie, hygienu či školu, ale ide o všetky náklady dieťaťa, teda napríklad bývanie, vybavenie detskej izby a podobne.

16. Na základe všetkých týchto skutočností súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

17. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje (uviesť dátum vydania rozhodnutia a číslo konania uvedené v pravom hornom rohu rozhodnutia), v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.